

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 43 din 02.02.2022

Dosarul nr. 420/2020

Petitie nr. 3500/12.06.2020

Petentă: Asociația Romilor PRO-EUROPA

Reclamat:

Obiect: posibilă discriminare săvârșită prin afirmații defăimătoare pe facebook la adresa comunității rome

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentei

1. Asociația Romilor PRO-EUROPA – cu sediul în București, str Telita, nr 31, sector 5

Numele și domiciliul reclamatului

2. în calitate de europarlamentar din partea României și de fost președinte al României

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

4. Petenta arată că în data de 7 iunie 2020, reclamatul, în calitate de europarlamentar din partea României și de fost președinte al României, a postat pe contul său de Facebook, o declarație publică prin care acesta din urma istiga la ura și discriminare împotriva etniei rome, prin asocierea acestei etnii cu întreaga infracționalitate din România.

5. Reclamatul a folosit sintagme de genul “**clanurile țiganești**” sau “**grupările țiganești de tip mafiot**”, care nu fac altceva decât să etnicizeze fenomenul infracțional și să-l direcționeze în mod artificial către etnia romă.

6. „*Peste șase luni va fi prea târziu!*”

Parte din clanurile țigănești au revenit acasă și par a refuza categoric să respecte legile țării. Lupta acerbă pentru a controla afaceri ilegale în zonele pe care și le-au auto-atribuit împingându-i la acte de violență greu de imaginat a se petrece în România cu doar câteva luni în urmă.

Grupările de spărgători profesioniști de locuințe specializate, în neutralizarea instalațiilor de supraveghere și devalizarea locuințelor în doar câteva minute, își fac tot mai simțită prezența prin creșterea rapidă a numărului de locuințe jefuite.

Grupările de spărgători specializați în golirea bancomatelor, a caselor de bani de la sediul firmelor sau din magazine, se mișcă și ei cu dezinvoltură pe meleagurile natale după ce s-au specializat în Europa.

Grupările țigănești de tip mafiot, care încep să-și împartă zonele în care percep taxă de protecție de la comercianți, își fac și ele simțită prezența cu atât mai mult cu cât este în plină desfășurare și procesul de ocupare a zonelor în care vor asționa rețelele de cerșetori.

Deși există, încă nu a apărut ca fenomen continuu tâlhăria bătrânilor, a femeilor și a copiilor în plină zi pe stradă sau la poarta școlii, dar nu suntem departe.

Violența în spațiul public a devenit un fapt divers cotidian care până acum câteva luni era o raritate.

În acest timp, poliția și jandarmeria nu acționează pentru că pur și simplu nu au informații. Cei 2500 polițiști de proximitate nu au cum să acopere toată țara, iar falnica și bine plătită poliție locală, raportează primarului despre gropile din asfalt și ocolește cu mare grijă zonele mafiei țigănești sau cartierele unde spargerile de locuințe au devenit frecvente.

Iar peste toate, ori de câte ori în temperatură ridicată a unei intervenții în forță un jandarm sau un polițist reacționează mai bărbătește, să te ții critici și înfierări la adresa instituțiilor statului și a oamenilor plătiți să impună legea în stradă, dacă este nevoie făcând uz de forță și de armă.

Când văd un polițist sau un jandarm lovit de un infractor, parcă am impresia că statul însuși a primit un pumn în plină figură, dar societatea îi cere statului să răspundă proporțional la violența infractorului. Iar infractorul nu stă pe loc, pentru ca statul să-l răspundă proporțional. Ori mai lovește odată, ori fuge și lasă statul fără răspuns proporțional.

Oare grupările de crimă organizată acționează proporțional cu puterea victimei de a se opune când cer taxă de protecție sub amenințare, când sparg și jefuiesc locuințe, când înșală și șantajează tinere cărora le distrug viața forțându-le să se prostitueze, când tâlhăresc în plină stradă bătrâni sau femei care numai ce au scos banii de la bancă sau din bancomat, când ocupă fără aprobare spațiul public pentru a-și desfășura rețelele de cerșetorie?

Nu mai avem prea mult timp. Polițiile locale trebuie să devină un partener al Poliției Naționale. Trebuie să transmită zilnic la Inspectoratele de Poliție informații despre grupări infracționale din comunitate, despre distribuitorii de droguri care circulă prin cartiere mai ceva ca poștașii, trebuie să se implice în asigurarea siguranței cetățeanului.

Dacă Ministerul de Interne va continua să rămână desprins de informația din teritoriu, în lipsa căreia nu poate acționa, este posibil ca peste 6 luni să ne fie frică să ieșim pe stradă după căderea întinericului, sau să avem teamă a ne părăsi ziua locuința de frica spărgătorilor.

Dacă acum nu cerem și nu lăsăm Poliția și Jandarmeria să neutralizeze fără menajamente grupările de crimă organizată, folosind mijloace proporționale cu răul făcut victimelor, pentru a instaura legea și ordinea publică în stradă, peste șase luni va fi prea târziu.”

7. În urma celor afirmate în mod public de către domnul, având în vedere și poziția dânsului de persoană publică, mass-media a preluat aceste declarații, afirmațiile capătând acoperire națională:

8. Prin notele scrise depuse cu adresa nr. 6980/20.09.2021, petenta reiterează cele menționate în petiție și solicită sancționarea reclamatului.

Sușinerile reclamatului

9. –

IV. Cadrul legal aplicabil

10. Consituția României - Art. 30

- **Convenția europeană a drepturilor omului - Art. 10**
- **OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**
- **Ordinul CNCD nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor**
- **Jurisprudență: Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale**
Hotărârea CNCD nr.442/2020

V. Motive de fapt și de drept

11. În analiza faptelor prezentate, Colegiul director al CNCD reține că petenta reclamă o posibilă faptă de discriminare săvârșită de reclamat prin afirmații defăimătoare pe rețeaua de socializare Facebook, la adresa comunității rome.

12. Din punctul de vedere al dreptului la demnitate, la care se raportează analiza, romii din România se află în situație comparabilă cu alte persoane.

13. Afirmația analizată se referă în mod clar la persoanele de etnie romă, astfel criteriul de diferențiere este evident.

14. Reclamatul omite faptul că în România au avut loc manifestări extreme ale rasismului care au condus la omorârea unor persoane de etnie romă, la incendierea caselor romilor în mai multe localități, cauze soluționate de CEDO.

15. Astfel, fapta analizată reprezintă deosebire pe bază de apartenență etnică, care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate, prin comportamentul manifestat în public care vizează atingerea demnității.

16. Conform cauzisticii CEDO în domeniu, mesajele rasiste, care stigmatizează comunitățile etnice, nu se bucură de protecția art. 10 din Convenția europeană a drepturilor omului. Aplicând principiile CEDO, se constată următoarele:

- exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități; astfel, dreptului de exprimare îi subzistă obligația corelativă de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alte persoane și care astfel nu contribuie la orice formă de dezbateră publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane.

- abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (pct. 21, lit. h) — valorile promovate de Consiliului Europei nu sunt compatibile cu afirmațiile rasiste, astfel invocarea libertății de exprimare reprezintă abuz de drept conform art. 17 din Convenția europeană a drepturilor omului;

- se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă (pct. 21, lit. k) — situația conflictuală care reapare frecvent în societatea din România între diferitele comunități etnice arată necesitatea restrângerii libertății de exprimare în cazul mesajelor rasiste;

- libertatea discursului politic nu este absolută prin natura sa (pct. 21, lit. o) — atât CNCD cât și instanțele de judecată au arătat în mod repetat că politicienii pot răspunde contravențional pentru afirmațiile lor.

17. La art. 2 alin. 1 O.G. nr. 137/2000 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o

categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

18. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al O.G. nr. 137/2000: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

19. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Mussel împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).

20. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamantului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

21. Aceste criterii reprezintă caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei, 7 decembrie 1976, §56).

22. Art. 15 al O.G. nr. 137/2000 prevede: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

23. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de Convenția europeană a drepturilor omului, în continuare Convenția) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care Convenția subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată art. 17 al Convenției

interzice abuzul de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

24. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

25. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, accesibilă (prin publicarea în Monitorul Oficial al României), cu sancțiuni evidente.

26. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

27. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, offensează alții,

profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (ex. OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);

d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (ex. OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50);

e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (ex. SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63);

f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (ex. GÜNDÜZ împotriva TURCIEI, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);

g) art. 17 al Convenției previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (ex. GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979);

h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (ex. WITZSCH împotriva GERMANIEI, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);

i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al Convenției (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35);

j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (ex. NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004);

k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este

reconciliabilă cu libertatea de exprimare (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (ex. LINGENS împotriva AUSTRIEI, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporțională cu scopul legitim urmărit (ex. OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);

m) Convenția nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (ex. CASTELLS împotriva SPANIEI, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42;

n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanți unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (ex. CASTELLS împotriva SPANIEI, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);

o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (ex. INCAL împotriva TURCIEI, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53);

p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (ex. LINGENS împotriva AUSTRIEI, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42);

q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (ex. CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);

t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (ex. AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

28. Art. 30 al Constituției României care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

29. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”

30. Art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 prevede: „Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

31. Având în vedere cele menționate, Colegiul director va constata că se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare în conformitate cu dispozițiile art 2 alin.1 și art 15 din OG 137/2000 și va aplica amenda contravențională în cuantum de 5.000 lei față de, având în vedere următoarele:

- discriminarea a vizat o comunitate etnică;
- reclamatul a mai fost sancționat anterior pentru afirmații discriminatorii, inclusiv afirmații rasiste;
- reclamatul nu a răspuns la solicitarea de a depune punct de vedere/concluzii scrise la dosar;
- reclamatul este un important lider de opinie
- reclamatul a mai fost sancționat de C.N.C.D. pentru fapte similare (Hotărârea nr. 442/2020, pronunțată în dosarul nr. 315/2020, conexas cu dosarul nr. 316/2020).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare în conformitate conform dispozițiilor art 2 alin.1 și art. 15 din O.G. 137/2000.
2. Se aplică sancțiunea cu amendă în cuantum de 5.000 lei față de
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:
 - a) Asociația Romilor PRO-EUROPA – cu sediul în București, str Telita, nr 31, sector 5
 - b).

VII. Modalitatea de plată a amenzii:

Amenda se va achita la Direcția Taxe și Impozite din cadrul Primăriei Sectorului 1 București, iar dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, CNCD va lua măsurile legale necesare.

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 02.02.2022 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, HORIA GRAMA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, CRISTIAN JURA – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MARIA MOȚA – Membru, CĂTĂLINA OLTEANU – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC

**Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 17.02.2022

Redactată și motivată: M.M. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.